

## **Kỹ thuật nuôi vịt – Nuôi nhốt theo hướng bền vững, an toàn**

Đối với các điều kiện sinh thái, kinh tế xã hội của các vùng khác nhau, nên tập quán chăn nuôi cũng khác nhau. Những kỹ thuật cung cấp cho người nông dân cần phải có khả năng thích ứng với những điều kiện môi trường và kinh tế của từng gia đình.

Chăn nuôi vịt phải kết hợp những tập quán địa phương của nông dân với những kỹ thuật hiện đại thích hợp, cho phép người nông dân phát triển một phương pháp quản lý hợp lý để áp dụng trong điều kiện chăn nuôi của họ, luôn nhớ đến tính ổn định của các phương thức chăn nuôi. Xem xét đến những tập quán chăn nuôi trong suốt quá trình từ khi chọn giống để nuôi đến khi có sản phẩm và thậm chí đến khâu chế biến và tiếp thị để tiêu thụ sản phẩm.

Trước tình hình dịch cúm gia cầm đang diễn biến phức tạp, cần đổi mới chăn nuôi thủy cầm nhằm kiểm soát an toàn dịch bệnh. Chăn nuôi mang tính bền vững và đảm bảo vệ sinh môi trường là rất cần thiết, với mục tiêu trên chăn nuôi vịt không nên nuôi thả ở sông suối và thả tự do ngoài đồng, cần phải thực hiện các biện pháp chăn nuôi thủy cầm an toàn sinh học:

### **Các phương thức chăn nuôi thủy cầm:**

Cần áp dụng 5 phương thức chăn nuôi chủ yếu sau đây:

+ Nuôi nhốt trên khô không cần nước bơi lội:

- Nuôi nhốt trong vườn cây có chuồng.
- Nuôi nhốt trong chuồng có sân chơi.
- Nuôi nhốt hoàn toàn trong chuồng.

+ Nuôi nhốt có nước bơi lội:

- Nuôi nhốt trên ao có chuồng sàn trên ao hoặc làm chuồng nền trên bờ ao (chăn nuôi kết hợp cá - vịt).

- Nuôi nhốt trong ruộng lúa có chuồng nuôi (không thả tự do).

Yêu cầu chung về kỹ thuật đối với cả 5 phương thức nuôi.

- Giống nuôi phải sạch bệnh có nguồn gốc rõ ràng.
- Chọn giống nuôi phải phù hợp với phương thức và điều kiện chăn nuôi. Không dùng con thương phẩm để làm giống.

- Khu chăn nuôi phải cách ly với nhà ở, cách xa đường giao thông, chợ buôn bán gia cầm.

Nếu là trang trại chăn nuôi hàng hóa phải theo quy hoạch của địa phương.

- Có đủ nguồn nước uống sạch, không để nước uống quá nóng hoặc quá lạnh.

- Thức ăn phải đảm bảo nhu cầu dinh dưỡng theo từng giống, lứa tuổi.

- Định kỳ vệ sinh, tiêu độc khử trùng chuồng trại, dụng cụ, phương tiện ra vào và môi trường chăn nuôi. - Có biện pháp xử lý chất thải rắn, chất thải lỏng.

□

### **Yêu cầu cụ thể về kỹ thuật đối với từng phương thức nuôi:**

Phương thức nuôi nhốt vịt trên khô không cần nước bơi lội.

Các phương thức nuôi vịt nhốt trên khô hoàn toàn không cần nước bơi lội, chỉ cần nước uống đảm bảo chủ động cho việc kiểm soát dịch bệnh.

Phương thức nuôi vịt trong vườn cây.

Có thể nuôi nhốt vịt được ở cả trên những vườn cây ăn quả và cây lâu năm. Khi nuôi vịt nhốt trên vườn cây vừa đảm bảo cho cỏ đỡ mọc, đồng thời nguồn phân của vịt thải ra sẽ đảm bảo cung cấp một nguồn dinh dưỡng cho cây, cây cũng tạo bóng mát cho vịt khi trời nóng bức. Khi nuôi trong vườn cây phải lưu ý:

+ Phải có chuồng để che nắng, mưa cho vịt.

+ Không nuôi vịt nhốt trong vườn cây thân mềm vì nó sẽ làm hỏng cây.

+ Phải có rào chắn để quây vịt ngan trong một khu vực, vườn cây phải có độ dốc thích hợp để không bị đọng nước khi trời mưa làm mất vệ sinh. Vườn cây cũng không được dốc quá làm khó khăn cho việc đi lại của vịt và đặc biệt đối với vịt đẻ sẽ khó khăn cho việc giao phối.

+ Vườn cây phải có độ cao của cây phù hợp: Cây có độ cao trên 1m, nếu cây thấp quá vịt sẽ làm ảnh hưởng đến sự phát triển của cây đặc biệt là làm hỏng chồi và lá cây.

### **Phương thức nuôi vịt nhốt trong chuồng có sân chơi:**

Khi nuôi có sân chơi phải láng xi măng cát hoặc lát gạch để hàng ngày tiện cho việc rửa và làm vệ sinh. Diện tích sân chơi phải gấp 2 - 3 lần diện tích chuồng nuôi. Máng ăn để trong chuồng nuôi, máng uống để ngoài sân chơi. Mùa hè phải có bóng râm hoặc che nắng cho máng uống. Hàng ngày sân chơi phải được rửa sạch sẽ đặc biệt đối với vịt ngan sinh sản khi giao phối trên khô nếu sân chơi không sạch sẽ thì làm nhiễm trùng gai giao cấu của con đực.

### **Phương thức nuôi vịt, ngan nhốt hoàn toàn trong chuồng:**

Là phương thức nuôi thâm canh nuôi trên nền hoặc nuôi trên sàn.

Yêu cầu:

- Chuồng phải có độ thông thoáng tốt để không làm xấu đi tiêu khí hậu chuồng nuôi. Các ô chuồng không nên làm quá rộng, mỗi ô nuôi 150-200 con, tùy theo từng loại vịt.

- Những vị trí đặt máng uống cũng phải thoát nước nhanh vì vịt uống hay vấy nước.

- Có hồ chứa nước thải khi vệ sinh chuồng trại sau đó được xử lý bằng các chất sát trùng trước khi thải ra ngoài môi trường.

- Trước công trại, các ô chuồng phải có bể hoặc hồ sát trùng.

### **Các phương thức nuôi nhốt vịt có nước bơi lội:**

□

Không thả vịt tự do ra ao hồ, cũng không nuôi nhốt vịt trên sông suối sẽ gây ô nhiễm môi trường và không an toàn dịch bệnh. Chỉ nên quây nhốt vịt trên ao hoặc quây nhốt vịt - ngan trong ruộng lúa ở khu vực cố định, không thả chạy đồng tự do. Như vậy đòi hỏi phải giúp người chăn nuôi nâng cao hiểu biết trên cơ sở phát triển những kinh nghiệm của chính họ, có điều kiện rèn luyện những kỹ năng cần thiết để có thể tự nghiên cứu giải đáp những thắc mắc và giải pháp tháo gỡ khó khăn trong quá trình sản xuất trên cơ sở bảo vệ môi trường, cân bằng hệ sinh thái và bảo vệ sức khỏe con người.

### **Phương thức nuôi vịt nhốt trên ao kết hợp nuôi cá:**

Có thể làm chuồng nền trên bờ ao hoặc làm chuồng sàn trên mặt ao. Với phương thức chăn nuôi kết hợp này:

- Nguồn phân của vịt thải ra và thức ăn thừa của vịt là thức ăn cho cá.
- Vịt bơi lội làm tăng lượng ôxy trong nước giúp cho cá hô hấp tốt hơn.
- Vịt ăn cá nhỏ cho nên không thả vịt vào ao cá giống.
- Vịt mò có thể làm sạt lở bờ ao do đó bờ ao được kè bằng bê tông hoặc phải ngăn bờ bằng phen hoặc lưới cách bờ khoảng 1m.
- Vịt có thể làm ảnh hưởng đến môi trường nước do đó phải có diện tích mặt nước chăn thả phù hợp, mỗi con vịt cần 4 - 5 m<sup>2</sup> mặt nước ao hồ.
- Nước ao nuôi vịt phải được dễ dàng thay tháo theo định kỳ.
- Thay nước, xử lý ao nuôi sau mỗi lần thu hoạch cá. Nước thải ra ngoài phải được khử trùng bằng các loại hóa chất.

### **Phương thức nuôi nhốt trong ruộng lúa có kiểm soát:**

- Phải nhốt vịt cố định ở những khu ruộng lúa không được thả tự do.
- Nguồn phân của vịt thải ra là thức ăn cho lúa.
- Đối với ruộng lúa vịt khi mò có tác dụng sục bùn và làm sạch cỏ cho lúa.
- Vịt ăn sâu bọ côn trùng, còn có tác dụng đuổi chuột.
- Vịt có thể làm hỏng lúa mới cấy hoặc ăn thóc do đó không nên thả vịt vào ruộng lúa trước khi lúa chưa bén rễ hoặc khi lúa đã trở bông.
- Diện tích ruộng lúa phải đảm bảo 8 - 10 m<sup>2</sup>/1con.